

Faculty of Engineering  
 Prince of Songkla University

**การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9**  
**The 9<sup>th</sup> PSU-Engineering Conference**  
**2-3 พฤษภาคม 2554**

ณ โรงแรมเมอร์ลิน บีช รีสอร์ท (หาดใหญ่รังค์) จังหวัดภูเก็ต

<http://www.pec.eng.psu.ac.th>

ผู้ให้การสนับสนุน
NSTDA
HARIKUL SCIENCE

P E C

**ประกาศเกียรติคุณผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ  
การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 9  
ระหว่างวันที่ 2 - 3 พฤษภาคม 2554  
ณ โรงแรมเมอร์ลิน ปีช รีสอร์ท (หาดใหญ่รีสอร์ท) จังหวัดปัตตานี**

ด้วยการประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 9 (PEC-9) ได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน จากหลายสถาบัน/หน่วยงาน ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ในภาคพิจารณาความท่วงท้นที่ส่งเข้าร่วมการประชุมวิชาการ PEC-9 ด้วยความอุตสาหะยังผลให้การประชุมวิชาการ PEC-9 ดำเนินการไปด้วยความสมบูรณ์และมีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านยังคงให้เกิดคุณประโยชน์ในการพัฒนาการวิชาการ อีกทั้งได้ร่วมสร้างบรรยายกาศทางวิชาการ และเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้เชิงของ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อีกด้วย

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงให้ขอขอบพระคุณและประกาศเกียรติคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายนามต่อไปนี้ ไว้ ณ ที่นี่ด้วย

**ก. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย**

**1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**

- |                    |                |                   |
|--------------------|----------------|-------------------|
| 1. รศ.ดร.สมเกียรติ | ปรัชญาภรณ์     | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 2. ดร.เดือนใจ      | สมบูรณ์วิวัฒน์ | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 3. ดร.สุกากิตติ์   | โภดไท          | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |

**2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**

- |                   |                |                   |
|-------------------|----------------|-------------------|
| 1. รศ.ดร.อรรถกฤต  | เก่งพล         | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 2. ผศ.ดร.สมพร     | สิริสำราญนุกูล | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 3. ผศ.ดร.สมศักดิ์ | อารุณทิมาภูล   | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |

**3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

- |                |             |                   |
|----------------|-------------|-------------------|
| 1. ผศ.ดร.วิทิต | ภักดี       | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 2. ดร.จิรวรรณ  | คล้อยยกยั่น | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |

**4. มหาวิทยาลัยหอดีลด**

- |                      |                |                   |
|----------------------|----------------|-------------------|
| 1. รศ.ดร.ดวงพรารยณ์  | ฤทธิ์คุณิพงษ์  | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 2. รศ.ดร.จิตต์ลักษณ์ | ศักดาภิพานิชย์ | คณะวิทยาศาสตร์    |

**5. ชุมชนการเมืองมหาวิทยาลัย**

- |                   |                |                   |
|-------------------|----------------|-------------------|
| 1. ผศ.ดร.ประเสริฐ | เรียนร้อยเจริญ | คณะวิทยาศาสตร์    |
| 2. ดร.เกริก       | กิริมย์ไสว     | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |
| 3. ดร.ปีร์ณา      | เชาวลิตวงศ์    | คณะวิศวกรรมศาสตร์ |

<b>P E C</b>			
<b>6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</b>			
1. รศ.ดร.โนนันดี	ไกรฤกษ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
2. ผศ.ดร.พิชรุ	ม่วงนวล	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>7. มหาวิทยาลัยขอนแก่น</b>			
1. รศ.ดร.พงษ์พ	ขอยาเกียรติ	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
2. ผศ.ดร.ชาญณรงค์	สายแก้ว	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
3. ผศ.อันต์	เจ๊สกุล	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>8. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี</b>			
1. ผศ.ดร.สมบัติ	ลินธุชานน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>9. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่</b>			
1. ผศ.ดร.พิวิท	เจริญใจ	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>10. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล</b>			
1. รศ.ดร.สุวินถ	สัจจาวณิชย์	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>11. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์</b>			
1. ผศ.สิริวัช	ทัดสวน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>12. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่</b>			
1. ผศ.วิจิรา	เพ็ชริกา	สำนักวิชาบริหารธุรกิจและภาร্তยากร	
<b>13. มหาวิทยาลัยทักษิณ</b>			
1. ผศ.ดร.นุกูล	อินทราสังขາ	คณะวิทยาศาสตร์	
<b>14. มหาวิทยาลัยรังสิต</b>			
1. ดร.พิชณุ	มนัสปิดิ	คณะวิศวกรรมศาสตร์	
<b>ข. ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย</b>			
<b>1. คณะวิศวกรรมศาสตร์</b>			
1. รศ.บุญเจริญ	วงศ์กิตติศึกษา	ภาควิชาบริการไฟฟ้า	
2. รศ.ดร.เกริกษัย	ทองหนู	ภาควิชาบริการไฟฟ้า	
3. ผศ.ดร.ณัฐรุ่ง	จันดาเพ็ชร์	ภาควิชาบริการไฟฟ้า	

P E C

4. ผศ.ดร.วิกลม	ธีรภาพชื่อเดช	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
5. ผศ.ดร.พรัชัย	พฤกษ์ภัทรานนท์	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
6. ดร.ไพรожน์	รุ่นรุน	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
7. อ.กิตติคุณ	ทองพูล	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
8. ผศ.ดร.วิพันธ์	พัฒนาศักยวงศ์	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
9. ผศ.สุนทร	ปีรัตนวงศ์	ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า
10. รศ.ดร.จรัสญ์	บุญกาญจน์	ภาควิชาชีวกรรมเคมี
11. รศ.ดร.ชาครวิช	ทองอุไร	ภาควิชาชีวกรรมเคมี
12. ผศ.ดร.กุลชนาฐ	ประเสริฐลักษ์	ภาควิชาชีวกรรมเคมี
13. ผศ.ดร.ยอกกานาศ	เจษฎ์พัฒนาแห่ง	ภาควิชาชีวกรรมเคมี
14. รศ.ดร.นิกร	ศิริวงศ์พิเศษ	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
15. รศ.วนิดา	รัตนเมธี	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
16. ผศ.ดร.นภิลพง	นิมิตรกล	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
17. ผศ.ดร.รัญญา	ลินชาวัลย์	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
18. ผศ.ดร.ธนศักดิ์	รัตนวิໄโล	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
19. ผศ.ดร.อรุณุ	ลังขะพงศ์	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
20. ผศ.ดร.กิตติเดือน	โพษนา	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
21. ผศ.สุจวน	ตั้งโพธิธรรม	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
22. ผศ.เจริญ	เจศวิจาร	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
23. ผศ.พิเชฐ	ตระการาชัยศิริ	ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ
24. รศ.กัลยาณี	คุปดาลแห่ง	ภาควิชาชีวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ
25. รศ.ดร.คณพูล	ตันโนยีกาล	ภาควิชาชีวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ
26. ผศ.ดร.นวัชชัย	ปัญกผล	ภาควิชาชีวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ
27. ผศ.ดร.เจษฎา	วรรณสินธุ์	ภาควิชาชีวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ
28. ผศ.ดร.วีรวรรณ	สุกชิรีปิก	ภาควิชาชีวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ
29. รศ.ดร.ธนิด	ณัฐิมบานแห่ง	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
30. รศ.สราญช	จริตงาม	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
31. ผศ.ดร.ชนิยา	เกาคล	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
32. ผศ.ดร.จรุงค์พันธ์	มุสิกะวงศ์	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
33. ผศ.ดร.วนิชญ์	ประชาเครื่	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
34. ผศ.ดร.ชัยศรี	สุขล่าโรจน์	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
35. รศ.ดร.พรทัยพย	ศรีแแดง	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
36. ผศ.เจริญด้น	สกุลรัตน์	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
37. ดร.ชนันท์	ชุมอุปการ	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
38. อ.วิรัตน์	สุกชิวิภากร	ภาควิชาชีวกรรมนโยบาย
39. รศ.กำพล	ประทีปชัยถู	ภาควิชาชีวกรรมเคลื่อนกล
40. รศ.ปัญญาภรณ์	งามศรีระถู	ภาควิชาชีวกรรมเคลื่อนกล

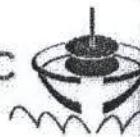
41. วท.ดร.วรวุฒิ	วิสุทธิเมธางกูล	ภาควิชาบริการเครื่องกล
42. ราช.ดร.พฤทธิ์อิกร	สมิศไมรี่	ภาควิชาบริการเครื่องกล
43. ผศ.ดร.เจริญยุทธ	เดชawayyakul	ภาควิชาบริการเครื่องกล
44. ผศ.ดร.ธีระยุทธ	หลิวจิตร	ภาควิชาบริการเครื่องกล
45. ดร.ฐานันดร์ศักดิ์	เทพบญา	ภาควิชาบริการเครื่องกล
46. ดร.กิตตินันท์	นลิวรรณ	ภาควิชาบริการเครื่องกล
47. รศ.ดร.มิตรชัย	จงเชี่ยวชาญ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
48. ผศ.ดร.เรนศ	ເກາຮພາພົງສີ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
49. ผศ.ดร.สุนทร	ວິຫຼສູພຈັນ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
50. ผศ.ดร.พิชญา	ດັນຫ້ຍິ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
51. ดร.นิคม	สุวรรณวรา	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
52. ดร.แสลงสุรีย์	ວຸດຸພັກທັບຍະ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
53. ดร.อนันท์	ຮັກສູວິວງສີ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
54. ดร.สมชัย	หลิมศิโรตัน	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
55. ดร.วชิรินทร์	ແກ້ວອກີຂຍ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
56. ดร.อริย์	ธີຣກພເສຕີ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
57. อ.ฉัครชัย	ຈັນກົງພວມ	ภาควิชาบริการคอมพิวเตอร์
58. ดร.วชิรวลี	ດັ່ງຄຸປຸດານະກົດ	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIT)

## 2. คณะวิทยาศาสตร์

- |                 |              |                             |
|-----------------|--------------|-----------------------------|
| 1. ผศ.ดร.ภัทธร  | อัษฎากษ์     | ภาควิชาฟิสิกส์              |
| 2. ผศ.ดร.วิภาดา | ເຈກຍິປະສິກົງ | ภาควิชาภysicsการคอมพิวเตอร์ |

ประกาศ ณ วันที่ 22 มีนาคม 2554

\_\_\_\_\_  
รองศาสตราจารย์ บุญเจริญ วงศ์กิตติศึกษา  
ประธานคณะกรรมการวิชาการและการประชุม PEC-9



PEC9-071

## ENGLISH-THAI CHARACTER RECOGNITION USING STATISTICAL APPROACH AND SUPPORT VECTOR MACHINES

Piyarat Pimonrat<sup>1</sup> Jakkree Srinonchat<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Department Electrical Communication and Electronic Engineering, Faculty of Engineering,

Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thanyaburi, Pathumthani 12110

E-mail: piyarat2005@hotmail.com, jakkree.s@en.rmutt.ac.th

### Abstract

Now all document paper is based on the computer system which records the character of text. However, those texts might not be in the text format but they are in image format. This is a major problem to edit or searching the document. This research proposes the technique for solving that problem using statistical methods combined with support vector machines. Characters of English and Thai are tested in this research which they are firstly separated into individual group, and then the recognition process will recognize the special characteristic of that. The results show that this technique can classify the group of character with maximum accuracy 99.27% and also provides the accuracy of recognition approximately 97.40%. It provides more recognition accuracy than the original technique.

**Key Words:** Character Recognition, Support Vector Machines, Kernel Function, Correlation Coefficient

การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 9

2-3 พฤษภาคม 2554

## การรู้จักตัวอักษรอังกฤษ-ไทยโดยใช้วิธีทางสถิติร่วมกับชั้พพอร์ตเวกเตอร์แมชีน

### English-Thai Character Recognition using Statistical Approach and Support Vector Machines

ปิยะณัฐ พิมอรัตน์ จักรี ศรีนนท์ฉัตร<sup>2</sup>

<sup>1,2</sup>ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอุปถัมภ์ อ.ตัญญูริ จังหวัดปทุมธานี 12110

E-mail: piyanat2005@hotmail.com jakkree.s@en.rmutt.ac.th

Piyanat Pimonrat<sup>1</sup> Jakkree Srinonchat<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Department Electrical Communication and Electronic Engineering, Faculty of Engineering,

Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thanyaburi, Pathumthani 12110

E-mail: piyanat2005@hotmail.com jakkree.s@en.rmutt.ac.th

#### บทคัดย่อ

ทุกวันนี้งานด้านเอกสารที่มีการนำคอมพิวเตอร์ ไม่ใช้งานกันอย่างกว้างขวาง ปัญหานี้ในไทยอยู่ที่ตัวอักษรบนเอกสารที่อยู่ในลักษณะที่เป็นรูปภาพที่ไม่สามารถทำ การแก้ไข ตัดและลอกหัวใจ ค้นหาได้ ซึ่งงานวิจัยนี้ได้เสนอเทคโนโลยีการแก้ไขภาษาไทยด้วยวิธีทางสถิติร่วมกับชั้พพอร์ตเวกเตอร์แมชีนตัวอักษรพิมพ์ ภาษาอังกฤษ ไทยถูกใช้ในการทดลอง โดยที่การแยกเป็นชั้นของแต่ละกลุ่ม จำนวนจะทำการรู้จักคุณลักษณะของตัวอักษร ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า เทคนิคที่ใช้สามารถแยกเป็นชั้นของกลุ่มตัวอักษรได้ถูกต้อง 99.27 เปอร์เซ็นต์ และเมื่อตัดรากการรู้จักของตัวอักษรถูกต้อง เมื่อ 97.40 เปอร์เซ็นต์เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้การรู้จักตัวอักษรถูกต้องมากขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีเดิม

คำสำคัญ: รู้จักตัวอักษร, ชั้พพอร์ตเวกเตอร์แมชีน, เคอร์โนล ฟังก์ชัน, ค่าสัมประสิทธิ์หลั่มพัมป์

#### Abstract

Now all document paper is based on the computer system which records the character of text. However, those texts might not be in the text format but they are in image format. This is a major problem to edit or searching the document. This research proposes the technique for solving that problem using statistical methods combined with support vector machines. Characters of English and Thai are tested in this research which they are firstly separated into individual group, and then the recognition process will recognize the

special characteristic of that. The results show that this technique can classify the group of character with maximum accuracy 99.27% and also provides the accuracy of recognition approximately 97.40%. It provides more recognition accuracy than the original technique.

**Keywords:** Character Recognition, Support Vector Machines, Kernel Function, Correlation Coefficient.

#### 1. บทนำ

การแปลงตัวอักษรในเอกสารข้อมูลที่เป็นรูปภาพนั้น ปัจจุบัน มีผู้ที่ทำการวิจัยจำนวนมาก เช่น การรู้จักตัวอักษรพิมพ์ภาษาไทย โดยการใช้เทคโนโลยีของนิวرونเน็ตเวิร์ก [1] ซึ่งใช้เทคโนโลยีของนิวرون เน็ตเวิร์กมาทำการแยกแบบ (Ensemble of Classifiers) ตัวอย่างเช่น HV (Hierarchy Voting) ที่แบ่งออกเป็น 12 กลุ่มนั้นมี เปอร์เซ็นต์ความถูกต้องสูงที่สุด ที่ 93.60 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมากกว่า รวมผลลัพธ์อื่น หรือเมื่อเทียบกับ HV (Hierarchy Voting) ที่แบ่งออกเป็น 9 กลุ่มนั้นให้เห็นว่ามีการจำแนกกลุ่มที่ดีจะมีความแม่นยำในการจำแนกตัวอักษรได้ถูกต้องสูงตามไปด้วย ต่อมาในงานวิจัยเรื่องการรู้จักตัวอักษรไทย โดยใช้ชัพพอร์ตเวกเตอร์แมชีนและคอร์นอล [2] ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักด้วยของข้อมูล แบบคอร์นอล (Kernel principal component analysis) สามารถให้ผลลัพธ์ในการรู้จักตัวอักษรที่ดีที่สุด แต่จะทำให้ใช้เวลาการรู้จักตัวอักษรมากขึ้นตามไปด้วย

ในงานวิจัยนี้ได้นำเสนอการรู้จักตัวอักษร อังกฤษ-ไทย เมื่อถูกวิจารณาหนึ่ง โดยอาศัยเทคโนโลยีของหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ค่าประสิทธิ์สัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อใช้ในการแยกคุณของตัวอักษร ผ่านขั้นตอนเดียวกันนี้จะทำการจำแนกตัวอักษร ซึ่งในแต่ละส่วนของวีวิทางถูกติดตามลับประสิทธิ์สัมพันธ์ นั้นจะเป็นตัวช่วยแยกตัวอักษรให้ได้ก่อน ที่จะเข้าสู่การจำแนกตัวอักษรให้เป็นการเพิ่มความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

## 2. วิธีการตรวจสอบตัวอักษรในภาพ

ในงานวิจัยนี้ มีกระบวนการจัดการภาพเพื่อยืดหยุ่นโดยสามารถแบ่งกระบวนการที่ใช้หน้าจอออกให้สามารถบันทึก คือ การปรับภาพจากภาพถ่ายของตัวอักษร และการจำแนกตัวอักษร

### 2.1 การปรับภาพเบื้องต้นและกำจัดสิ่งรบกวนของภาพ

ในงานวิจัยนี้มีอัตราการสำเร็จของการกำจัดสิ่งรบกวนบนภาพให้ Windows Mask เป็นแทนที่ของการกำจัดสิ่งรบกวนบนจะพิจารณาจากจุดใกล้เคียง 8 จุดเพื่อจะทำการกำจัดสิ่งรบกวนของภาพ ซึ่งจุดใกล้เคียงที่อยู่ที่สูงไป Ps ตั้งรูปที่ 1 (n) Windows Mask มีประสิทธิภาพมากวิธีนี้ใช้วิธีการนำมาใช้ต่อ Average Filter เป็นวิธีการหาค่าเฉลี่ยใน Windows Mask ตั้งรูปที่ 1 (n)

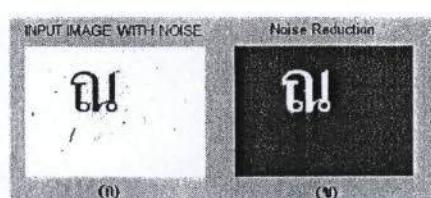
$P_1$	$P_2$	$P_3$	$P_{(i-1,j-1)}$	$P_{(i,j-1)}$	$P_{(i+1,j-1)}$
$P_4$	$P_5$	$P_6$	$P_{(i-1,j)}$	$P_{(i,j)}$	$P_{(i+1,j)}$
$P_7$	$P_8$	$P_9$	$P_{(i-1,j+1)}$	$P_{(i,j+1)}$	$P_{(i+1,j+1)}$

รูปที่ 1 (n) จุดที่สนใจ P5 (o) Windows Mask ขนาด 3x3

และวิธีการคำนวณใน Windows Mask สามารถคำนวณจากสมการที่ 1

$$g(i,j) = \frac{1}{n} \sum_{m,n} f(i,j) \quad (1)$$

- โดยที่  $g(i,j)$  คือค่าเฉลี่ยของตัวแทนที่ (p) ที่ไม่ Windows Mask ไปครอง  
 $f(i,j)$  คือตัวแทนที่ไม่ Windows Mask ไปครอง  
 $m,n$  คือขนาดของ Windows Mask มีขนาดเป็น Square Matrix



รูปที่ 2 (n) ภาพที่มีสิ่งรบกวน (o) ภาพหลังจากได้ทำการกำจัดสิ่งรบกวน

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการกำจัดสิ่งรบกวนของภาพ (Noise Reduction) และได้ทำการปรับปรุงภาพ ภาพที่ได้หลังจากนั้นจะนำไปปรับปรุงภาพตัวอักษรในสีเทา เป็นการกรองช่องบูลแทรกซ้อนและแปลงให้อยู่ในโทนขาวดำค่าต่ำกว่า 0 ทำให้รูปภาพที่มีร้านระบันความเข้มของภาพ 2 ระดับ (Binary Image) โดยจะแทนค่าของชุดสีดำค่า 0 และแทนค่าสีขาวค่า 1 การพิจารณาว่าภาพที่กำลังสนใจนั้นอยู่ติดกับภาพที่มีสีเดียวกันการปรับปรุงซึ่งมีความสมมูลมากขึ้นดังรูปที่ 2 (n)

## 2.2 การหาคุณของตัวอักษร

ในงานวิจัยนี้ได้นำเอาค่าประสิทธิ์สัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เป็นสถิติที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าประสิทธิ์สัมพันธ์ที่สำคัญได้เรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (Correlation Coefficient) มาทำการหาคุณของตัวอักษรซึ่ง สถิติสั่งหานการคำนวณหาค่าประสิทธิ์สัมพันธ์ มีหมายความว่าค่าที่แสดงถึงการถือให้แบบใดนั้นอยู่กับเงื่อนไขทางประการในการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสองตัว (Bivariate Correlation) ซึ่งบางครั้งเรียกว่าตัวแปรอิสระตัวแปรตัวอ่อนนัย (Predictor variable) และเรียกตัวแปรอีกตัวว่าตัวแปรเกณฑ์ (Criterion variable) ซึ่งโดยปกติจะเป็นตัวแปรตามและตัวจริงที่ดำเนินหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์หากได้จากสมการที่ 2

$$r = \frac{\sum_{m,n} (A_{mn} - \bar{A})(B_{mn} - \bar{B})}{\sqrt{\left[ \sum_{m,n} (A_{mn} - \bar{A})^2 \right] \left[ \sum_{m,n} (B_{mn} - \bar{B})^2 \right]}} \quad (2)$$

เมื่อ  $\bar{A}$  คือค่าเฉลี่ยของตัวแปร A

$\bar{B}$  คือค่าเฉลี่ยของตัวแปร B

$r$  คือค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์

การมองทิศทางของความสัมพันธ์ (Direction of the Relationship)

$r$  เป็นบวกแสดงว่า x เพิ่ม y จะเพิ่ม ถ้า x ลด y จะลดตัวบวก

$r$  เป็นลบแสดงว่า x เพิ่ม y จะลด ถ้า x ลด y จะเพิ่ม

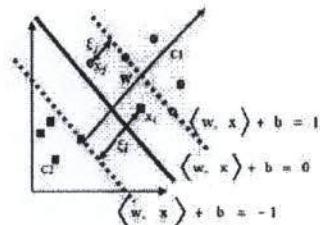
$r$  เท่ากับ 1 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ที่ถูกทางเดียวทันทีและมีความสัมพันธ์ถักมาก

$r = 0$  แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์ถักเลย

## 2.3 การจำแนกตัวอักษร

ในการจำแนกตัวอักษร ตัววิธีที่พิเคราะห์เรียกว่า SVM (Support Vector Machines) [5] เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการจำแนกกลุ่มของข้อมูลได้ โดยจะอาศัยวิธีการหาตัวแปรที่ต้องคำนึงถึงค่าของตัวแปรที่ต้องให้ตัดต่อในกระบวนการแบ่งเขตของข้อมูลออกเป็นสองฝ่ายและหาระยะห่างระหว่างกลุ่มที่มากที่สุดให้ແกรีดงานดังรูปที่ 3

276



รูปที่ 3 ตัวอย่างการทํางานของชั้นพาร์คเวกเตอร์เมชชิน

ซึ่งสมการดังนี้เพื่อแปลงเป็นชุดข้อมูล 2 กู้มือจากกัน โดยจะพยายามสร้างเส้นแบ่งระหว่างกลุ่ม ระหว่างกลุ่มให้มีระยะห่างระหว่างขอบเขตของทั้งสองกลุ่มมากที่สุด SVM จะใช้ฟังก์ชันแมปส์หรือเข้าช่องจาก Input Space ไปยัง Feature Space และสร้างฟังก์ชันด้วยความค้อยค่าที่เรียกว่า เคอร์นิลฟังก์ชัน (Kernel Function) [6] บน Feature Space เหมือนใช้สําหรับข้อมูลที่มีจุดข้อมูลสอง กำหนดให้ เป็นหัวอย่างที่ใช้สําหรับการสอน  $n$  คือจำนวนข้อมูลต่อปี  $m$  คือ จำนวนเม็ดข้อมูลเข้า และ  $y$  คือผลลัพธ์มีค่า +1 หรือ -1 ดังสมการที่ 3

$$(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n) \text{ When } x.CR^m, y.C\{1, -1\} \quad (3)$$

สําหรับปัญหาเชิงเส้น มีศักยภาพขนาดใหญ่ได้ถูกแบ่งเป็น 2 กู้มือ โดยระบบตัดสินใจ เชิงคําหนาดใหญ่ได้ดังสมการที่ 4

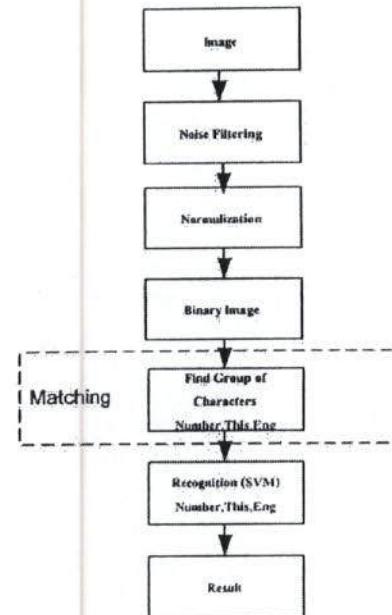
$$(x \cdot x) + b = 0 \quad (4)$$

เมื่อ  $w$  คือ คําเนื้องround และ  $b$  คือค่า bias สมการ ใช้สําหรับวิธีแยกประเภทของข้อมูล  $(x \cdot x) + b > 0$  ถ้า  $y_i = +1$  และ  $(x \cdot x) + b < 0$  ถ้า  $y_i = -1$  อย่างไรก็ตาม SVM มีเคอร์นิลฟังก์ชัน (Kernel Function) ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการทําภาระให้เหมาะสม สำหรับงานวิจัยนี้ได้เลือก Library for Support Vector Machines (LIBSVM) และเลือก RBF kernel function เป็นฟังก์ชันที่ใช้ในการทดสอบ

### 3. การทดสอบและผลการทดสอบ

งานวิจัยนี้ได้ทํากาหนดข้อมูลรูปภาพตัวอักษร โดยทํารูปภาพในชุดเรียนรู้ เป็นรูปภาพของตัวอักษรที่เก็บไว้ในไฟล์ข้อมูล 1 แฟ้มต่อ 1 ตัวอักษร ซึ่งจะมีกระบวนการทํางาน เป็นขั้นตอนการทดสอบดังรูปที่ 4

โดยจัดเก็บรูปภาพไว้ในลักษณะบิตเบิร์ป (Bitmap) สีขาว-ดำ ตั้งแต่ 1 ในการทดสอบใช้ข้อมูลรูปภาพตัวอักษร มาให้เป็นชุดเรียนรู้ จำนวน 6300 รูป ภาพตัวอักษรที่ใช้ประกอบไปด้วย ขนาดของตัวอักษร 72, 36, 16 แบบเป็นชนิดตัวอักษร ชนิดตัวหัวนา ตัวธรรมชาติ ใช้ฟอนต์อังกฤษ 5 แบบ คือ Angsana New, Browallia New, Cordia New, JasmineUPC และNilyUPC ซึ่งจะมีจำนวนของแต่ละชุดตั้งแต่ ภาษาอังกฤษตัวเดียว (26ตัว) ภาษาอังกฤษตัวใหญ่ (26ตัว) ภาษาไทยพยัญชนะ (44ตัว) ภาษาไทยระบบ (24ตัว) และตัวเลขการบัญญัตัวเลขไทย (20ตัว)



รูปที่ 4 ขั้นการทํางานรู้จักตัวอักษร

ซึ่งผลการจำแนกออกเป็นกลุ่มนั้นจะใช้หลักการของค่าลับประดิษฐ์ บนขั้นพันธ์จะได้ผลการทดสอบการจัดกลุ่มตัวอักษรที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบการจัดกลุ่มของตัวอักษร

กลุ่ม	จำนวน	กลุ่มนองค์ตัวอักษร	ความถูกต้อง (%)
ภาษาอังกฤษตัวเดียว	1170	1144	97.78%
ภาษาอังกฤษตัวใหญ่	1170	1141	97.52%
ภาษาไทยพยัญชนะ	1980	1937	97.83%
ภาษาไทยระบบ	1080	1055	97.69%
ตัวเลขไทยและภาษาบิก	900	893	99.22%
รวมทั้งหมด	6300	6170	97.94%

เมื่อได้รับข้อมูลตัวอักษรแล้วก็เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ตัวอักษร โดยใช้ชั้นพาร์คเวกเตอร์เมชชิน (Support Vector Machines) รูปภาพในชุดทดสอบ มีลักษณะรูปแบบ ขนาด และชนิดตัวอักษร เช่นเดียวกับรูปภาพในชุดเรียนรู้ แต่จะมีการแบ่งเป็นรูปแบบตัวอักษร กันไปในแต่ละชนิดตัวอักษรและจะประกอบด้วย รูปภาพ 9 รูปแต่ละชุดคือ แต่ละชนิดตัวอักษร โดยที่ในแต่ละชุดมีรูปแบบตัวอักษรที่อาจจะมีลักษณะเดียวกันไป รูปภาพในชุดทดสอบ จะนำมาใช้ทดสอบเพื่อวัดผล ภายหลังจากมีการเรียนรู้ตัวอักษรในชุดเรียนรู้แล้ว รวมจำนวนที่มีรูปภาพตัวอักษรในชุดทดสอบ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,260 รูปจะได้ผลการทดสอบทั้งตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการรู้จ้าตัวอักษรวิธีทางสถิติคู่กับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน

กลุ่ม	จำนวน	จำนวนตัวอักษรที่ถูกต้อง	ความถูกต้อง (%)	เวลาเฉลี่ยต่อตัวอักษร (ms)
ภาษาอังกฤษตัวเล็ก	234	229	97.86%	55
ภาษาอังกฤษตัวใหญ่	234	228	97.44%	58
ภาษาไทยพยัญชนะ	396	387	97.73%	64
ภาษาไทยสระ	216	211	97.69%	67
ตัวเลขไทยและอาрабิก	180	179	99.44%	56
รวมทั้งหมด	1260	1234	97.94%	60

จากการที่ 2 จะใช้การนับเวลาตั้งแต่ต้นจนถึงยกปุ่มไฟสำเร็จกันนี้ได้ทำการทดสอบที่จะทำการเปรียบเทียบวิธีชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีนเพียงอย่างเดียว กับวิธีทางสถิติคู่ร่วมกับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีนจะได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการรู้จ้าตัวอักษรชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน เปรียบเทียบกับวิธีทางสถิติคู่ร่วมกับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน

กลุ่ม	SVM	Correlation + SVM
ภาษาอังกฤษตัวเล็ก	95.48%	97.78%
ภาษาอังกฤษตัวใหญ่	94.42%	97.52%
ภาษาไทยพยัญชนะ	82.53%	97.83%
ภาษาไทยสระ	95.36%	97.69%
ตัวเลขไทยและอาрабิก	98.10%	99.22%
เฉลี่ยรวม	93.18%	98.01%
เวลาเฉลี่ยต่อตัวอักษร (ms)	47	60

ผลการทดสอบจากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าวิธีทางสถิติคู่ร่วมกับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน นั้นมีความถูกต้องของตัวอักษรได้มากกว่าชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีนเพียงอย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตามเวลาตั้งแต่เพิ่มนี้ก็สิ้นเปลืองน้อยมากมีกระบวนการนี้ต้องมีการซ่อนของทางสถิติให้บันทุมวดด้วย และเมื่อนี้ไปปกต่องานตัวอักษรที่ได้จากการเปรียบเทียบเมื่อนี้จะเห็นได้ว่าสามารถนี้ไปใช้งานร่วมกันได้ดีจะมีอัตราความถูกต้องของข้อมูลลดลงเนื่องจากลักษณะการเปรียบเทียบจะมีความแม่นยำมากกว่าตัวอักษรพิมพ์

ตารางที่ 4 ผลการรู้จ้าตัวอักษรร่วมกับวิธีทางสถิติคู่ร่วมกับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน ที่ใช้กับตัวอักษรที่ได้จากการเขียนด้วยมือ

กลุ่ม	จำนวน	จำนวนตัวอักษรถูกต้อง (%)	เวลาเฉลี่ยต่อตัวอักษร (ms)
ภาษาอังกฤษตัวเล็ก	234	157	67.09%
ภาษาอังกฤษตัวใหญ่	234	194	82.91%
ภาษาไทยพยัญชนะ	396	289	72.98%
ภาษาไทยสระ	216	130	60.19%
ตัวเลขไทยและอาрабิก	180	165	91.67%
รวมทั้งหมด	1260	935	74.21%

## 5. สรุป

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอเทคโนโลยีการร่างแบบด้วยตัวอักษร ใช้วิธีทางสถิติ(ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์) ร่วมกับชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน มาก่อนแล้วนร่วมกันสามารถทำภาระได้เป็นอย่างดี โดยสามารถแยกเป็นชนิดของตัวอักษรได้ถึง 99.27% ของตัวอักษรที่ถูกต้องและมีอัตราการรู้จักของตัวอักษรได้ถูกต้องถึง 97.40% ของตัวอักษรที่มาจากปุ่มไฟในชุดทดสอบ ที่ใช้การทดสอบรวมทั้งหมด 1260 ปุ่ม และนอกจากนั้นยังสามารถเพิ่มความถูกต้องของภาระจัดตัวอักษรได้มาก เมื่อเทียบกับการใช้ชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีน เพียงอย่างเดียว แต่ก็ใช้เวลาเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในการนี้ที่รุ่นภาษาไทยถูกออกแบบมาเพื่อตัดสูญเสียของตัวอักษรที่ไม่สามารถจัดตัวเองต่อไปได้ แต่ก็สามารถจัดตัวเองได้ดี

## เอกสารอ้างอิง

- [1] สุวชา พิชิตเชช, ดร.นฤบุตร เสริม ผู้จัดพิรุส. 2544. การรู้จ้าตัวอักษรพิมพ์ภาษาไทยโดยการใช้กลุ่มก้อนของไฟ皂ต์ เน็ตเวิร์ก วิทยานิพนธ์คณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์ ISBN 974-03-1351-5
- [2] ปริญญา สงวนสัตย์, ดร.สมชาย จิตตพันธุ์รุส. 2547. การรู้จ้าตัวอักษรไทยโดยใช้ชั้นพหุอร์ด์เวลาเดอร์แมชชีนและเครื่องเรนค. วิทยานิพนธ์คณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์ ISBN 974-171-621-4
- [3] Hussein Al-Zoubi, Mahmood Al-Khassawneh, 2008. Offline Machine-Print Hindi Digit Recognition Using Translational Motion Estimation. Computational Intelligence for Modelling Control & Automation, 2008 International

Conference . 10-12 Dec. 2008: 1118 - 1122

- [4] นิเวศ จีระวิชิตชัย, ปริญญา สงวนสัตচัย, พยุห มีรัช, 2553, การพัฒนาประสาทกีฬาเพื่อการตัด琢磨หมู่เอกสารภาษาไทยแบบอัตโนมัติ, การประชุมวิชาการระดับชาติในวันศักดิ์วันสถาปนาสถาบันเมืองพัทยาจัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประจวบคีรีขันธ์ ประจำปี 2553, กรุงเทพฯ 1 เมษายน 2553: 201-204.
- [5] พราผล ธรรมรงค์รัตน์, สักดา บริหารธุรกิจและวิภาวดี เวที ประดิษฐ์, 2551, การใช้แนวโน้มเชิงเส้นในการตัดความซ้ำของข้อความที่เอกสารและข้อพ่อร่องเวลาเดียวกันและชี้แจง, การประชุมวิชาการวิทยาการคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ความรวมคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ครั้งที่ 12 (NCSEC 2008), ชลบุรี, ประเทศไทย, 20-21 พฤษภาคม 2551: 498-504.
- [6] Haini Qu Oussar, Y.Dreyfus, G.Weisheng Xu. 2009. Regularized Recurrent Least Squares Support Vector Machines. Bioinformatics, Systems Biology and Intelligent Computing, 2009. International Joint Conference. 3-5 Aug. 2009: 508 - 511
- [7] Pan Hao, Duan Ying, Tan Longyuan. 2009. Application for Web Text Categorization Based on Support Vector Machine. ComputerScience-Technology and Applications, 2009. International Forum. 25-27 Dec. 2009: 42-45
- [8] Landau, L.D. and Lifshitz, E.M. 1987. Fluid Mechanics, Butterworth-Heinemann, Oxford, U.K.